

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorvm Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Dominus regnabit in æternum & in seculum seculi, peribitis gentes de
terra illius.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

autem potentia & inquisita malitia eius, ac sic exuto eo, tam ut quod dolo, facies, ut impietas eius penitus desinat, erit inermis impietas & ad nihilum reducta. Hoc est, quod dicit: Impietatem eius non inuenies, non, ut non sit, sed ut nihil possit. Eo tropo, quo Deutr. xxxij, dicitur: Et dixi, ubi nam sunt: cessare uult tributum. Sic enim de perditis, & uulgo queritur, & dicitur insultando: Vbi sunt: quo abierunt: Quare obseruanda sunt uerba aptissime posita. Brachium conteritur, malignitas queritur, & utrunque tollitur, sed impietas manet, nisi quod ablati his armis, ut & dolo, non inuenitur, hoc est, perditur cum impio. Hunc sensum mihi extorquet hebraica (ut dixi) distinctio, ad eundem tamen utrunque duci potest & noster textus. Queretur peccatum illius & non inuenietur, id est, insultabitur perditio impio, & queretur a dicentibus: Vbi nam est, qui irreebat uiribus suis & ualebat dolis suis: Atque hic quoque uersus opus iudicij nouissimi, hoc psalmo cantari & inuocari demonstrat, quod in hoc tempore impij quidem conterentur & conuertuntur. At in illo, conteretur ipsa potentia & malignitas, exterum impius in impietate sua manet, nec inuenietur, quia tollet eum dominus.

Opus iudicij
nouissimi.

Inquisitio ma-
litiæ, eius per-
ditio est.

Et apte singula singulis tribuit, Contere brachium, Quære malitiam. Quia uis aperta est, iudicioque inquisitionis non eget, iam iudicata est digna contritione. At fraus & dolus malignus, primum reuelatus est, cuius ipsa inquisitio, perditio est: Dolus enim, quod primum cognitus fuerit, mox sine uiribus, ac iam non dolus est, sed sua ipsius ignominia; Potentia autem etiam si cognoscatur, non ideo desinit, immo cognita maxime ualet, ideo conterenda & frangenda est. Et dolus in se ipso reuelato confundendus, tum dicitur ad nudum infirmatum confusumque impitum: Vbi nunc est, o impie misera tua impietas?

Dominus regnabit in æternum & in seculum seculi, peribitis gentes de terra illius.

Hieronymus & hebraeus: Dominus rex seculi & æternitatis, perierunt gentes de terra eius. Est tamen inde sensus, quo exhortamur, ne dubitemus Christum esse regem in æternum, qui saluos nos faciat & impios perdat, quantumlibet impij contrarium, & sperent & opprobrent: Quod maxime circa finem mundi necessarium est nosse, quoniam omnia per Antichristum, sic aguntur, ut quicquid ipse contra pios tentauerit, autoritate, & nomine dei fieri uniuerso uulgo persuadebit (ut sat diximus). Proinde satis sumus præmoniti, abundeque nobis est prædictum, ne statim amplectamur, quicquid sub autoritate Christi, Apostolorum eius Petri & Pauli, siue a sede Apostolica Romana, siue cuiuscunque Episcopi prodierit promissum, uel comminatum, nec statim uerum, aut salutare credendum, quantumlibet multitudine, aut magnitudine sapientum & potentum accedente roboretur. Sed Euangelium Christi solum & unicum, pro iudice & duce spectemus, iuxta illud Pauli: Omnia probate, quod bonum est tenete. Si enim discipuli Apostolorum, ad uic uiuentibus Apostolis, ausi, aut lapsi sunt, ut populum seducerent in suas opiniones, quid non timendum in eorum successoribus post mortem eorum, ac per tanta iam secula crescente perfidia & sapientia carnis? Reversus olim Edom sub rege Ioram, ne esset sub Iuda, quem tamen Isaac subiecerat Iacob longe ante. Quid mirum si figura impleatur, in Ecclesia, ut mundus a Christo recedat: Verum si huc coneris, non diu

Autoritati hu-
mane preser-
uandum est Chri-
sti Euangelium.

non dno Christianus Catholicusq; habebis. Quare una interim consolatio Christiani
 tua est, futuri iudicii dies & fides, qua credis dominum tuum regnare imper-
 pernam, & perituros esse tandem omnes impios: Nisi enim hac fide praestes
 & huc species, praesentium rerum species, quae est apud impios, cito te subuer-
 ter, falso scupulo & impietatis inani terculamento, te lasa maiestatis dei,
 & hominum accusans.

De terra illius, Quae nam illa, Nam coelum caeli dno, terram autē dedit filiis Terra dei di
 hominum: Vis & intentio in pronomine. Illius, forte spectanda est, ac si dicat: citur.
 Vos impij sic agitis in terra, quasi essetis dii & domini eius soli, nec deum, nec
 imperium eius respicitis, cum nō uestra, sed illius sit terra & omnia, qui est rex
 seculi & aeternitatis: Quo regnante, scitote uos tandem perituros esse de hac
 terra eius. Sic Job, xij. Abundant tabernacula praedonum, audacter provocant
 deum, cū ipse dederit omnia in manu eorum, Et Ezech. xxix. Ecce ego ad te
 Pharao rex Aegypti, draco magne, qui cubas in medio fluminum tuorum &
 dicitis: Meus est fluuius & ego feci me metipm &c. Ita & impij in terra sine dei
 timore agunt, ac si ipsi se ipsos fecissent & sua oia e- Tent, cōtra quos ultimum
 iudicium intētat, perituros esse de terra dei, quam sibi superbissima impietate
 subiecerunt. Sic & Petrus. ij. Pe. ij. dicit coelos & terram reposita igni referuato
 in diem perditionis impiorum hominū, quasi cū hoc uerū colludens.

Forte & gentes, Emphasim habet & quandam spiritus indignationem, aut Gentes in ter
 Tapinosin, in hunc modum: Vos qui populus dei & electus Israel esse debui ra dei.
 stis, nunc summo dedecore uestro in gentes degenerati, ac iam non populus,
 sed hostes dei, peribitis. Hoc locutionis genere praedixit Moses ludais sapil-
 sime, q̄ essent cito perituri de terra, quam ingrederentur, si mandata dei non
 custodirent. Quare & hic gentes in terra dei, oportet intelligi Christianos,
 qui specie Christum confitentur, reuera autem gentes, factis enim negant,
 terram eius indigne possidentes.

Desyderium pauperum exaudiuit dominus: praeparationem cor-
 dis eorum audiuit auris tua.

Hieronymus: Desyderium pauperum audisti domine, praeparasti, ut cor eo-
 rum audiat, seu attendat auris tua. Eadem dictio est desyderium, quae in princi-
 pio psalmi posita est: Quoniam laudatur peccator in desyderijs animae suae:
 ideo eodem modo exponēda. Praeparationem, nostra translatio tribuit cordi
 pauperum: Hiero. & hebraeus, deo. Vtrinq; autem significatur inestimabilis vtilissima
 promptitudo dei ad exaudiendos pauperes, in hunc modum: Adeo paratus consolatio
 & promptus es exaudire, ut etiam anteq̄ clamēt, sola desydera cordis audias,
 immo impatientior tu es morae, ut audias, q̄ illi, ut clament, optasq; clamare,
 ut locum habeas exaudiendi, adeo praue nit & parata est uoluntas tua exaudi
 endi, desyderium eorum clamandi. Sic Isai. lxv. Eritq; anteq̄ clament, ego ex
 audiam, adhuc loquentibus illis (id est, nondum finito clamore, aut sermone)
 audiam. Tunc inuocabis & dominus exaudiet, clamabis, & dicet: Ecce assum,
 quia misericors sum dominus deus tuus.

Quibus uerbis, non modo sperare iubemur orantes, sed protuocamur etiam
 ad orandum negligentes, dum nobis exauditorem tam paratum proponunt.
 Et quanq̄ frigida sint haec, dum extra locum & oportunitatem suam (id est, in
 anima secura & satura) sonant, tamen animae pauperum & afflictorum (ut hic
 Y dicit)